

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă <i>Justinian Patriarhul</i>
1.3. Departamentul	Teologie Sistematică, Liturgică și Artă Sacră
1.4. Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii	Artă Sacră

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Structurarea elementelor plastice în arta sacră						
2.2. Titularul activităților de curs	Mușat Andrei Florin						
2.3. Titularul activităților de seminar	Mușat Andrei Florin						
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	3.2. Din care Curs	1	3.3. Seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	3.5. Din care Curs	14	3.6. Seminar	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					-
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutorat					
Alte activități					
3.7. Total ore de studiu individual					28
3.8. Total ore pe semestru					75
3.9. Număr de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Rezultatele învățării

Codificare Rezultat	REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII		
	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
	C1 Înțelegerea și folosirea funcțiilor de construcție și compunere spațială a formelor: funcția limitelor, a contururilor, funcții ale spațiului liturgic, ale mișcărilor liturgice asociate.	A1 . Utilizarea conceptelor și principiilor de bază în construirea unui ansamblu compozițional.	Însușirea regulilor de muncă eficientă, atitudini responsabile față de domeniul artă bisericească, pentru valorificarea creativă a propriului potențial
	C2 Organizarea câmpului vizual folosind funcțiile imaginilor plastice.	A2 Dobândirea sau consolidarea capacității de observare și de înțelegere a tipurilor de compoziție în artele ecleziale.	Dezvoltarea capacității de evaluare și autoevaluare artistică.
	C3 Structurarea spațiului bidimensional conform coerenței cultului prin recompunerea unităților semantice figurative și non-figurative și realizarea unor variante compoziționale respectând legile de organizare reciprocă a semnelor și a formelor într-o compoziție.	A3 Lectura unui ansamblu mural și dobândirea capacității de a identifica punctele slabe și punctele tari ale compunerilor parietale.	Cultivarea abilităților de lucru interactiv

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Compoziția închisă și compoziția deschisă. Compoziția închisă/deschisă parțial. Configurația. Fragmentarea (decupajul). Rețele și trasee asociative. Teoria formelor.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
2. Compoziția închisă și compoziția deschisă. Compoziția închisă/deschisă parțial. Configurația. Fragmentarea (decupajul). Rețele și trasee asociative. Teoria formelor.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
3. Compoziția închisă și compoziția deschisă. Compoziția închisă/deschisă parțial. Configurația. Fragmentarea (decupajul). Rețele și trasee asociative. Teoria formelor.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
4. Compoziția închisă și compoziția deschisă. Compoziția închisă/deschisă parțial. Configurația. Fragmentarea (decupajul). Rețele și trasee asociative. Teoria formelor.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore

5. Compoziții libere (echilibru intuitiv)	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
6. Compoziții libere (echilibru intuitiv)	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
7. Compoziții libere (echilibru intuitiv)	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
8. Compunerea unui câmp vizual dat după principiile formei: principiul formei închise, principiul adăției și substrației de elemente dintr-un ansamblu monumental.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
9. Compunerea unui câmp vizual dat după principiile formei: principiul formei închise, principiul adăției și substrației de elemente dintr-un ansamblu monumental.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
10. Compunerea unui câmp vizual dat după principiile formei: principiul vecinătății, principiul asemănării și reguli combinatorii, regula alternanței formelor și a progresiei cantitative.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
11. Compunerea unui câmp vizual dat după principiile formei: principiul vecinătății, principiul asemănării și reguli combinatorii, regula alternanței formelor și a progresiei cantitative.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
12. Compoziții după regula secțiunii de aur. Șirul lui Fibonnaci	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
13. Compoziții după regula secțiunii de aur. Șirul lui Fibonnaci	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
14. Concluzii.	<i>Dialog</i>	1 ore
7.2. Seminar		
1. Compoziția închisă și compoziția deschisă. Forta centrului vizual. (R. Arnheim)	<i>Explicații, discuții pe baza desenelor executate, materiale didactice imprimare, studiu de observație după model, obiect gips.</i>	1 ore
2. Compoziția închisă și compoziția deschisă. Forta centrului vizual. (R. Arnheim)	<i>Explicații, discuții pe baza desenelor executate, materiale didactice imprimare, studiu de observație după model, obiect gips.</i>	1 ore
3. Compoziția închisă și compoziția deschisă. Forta centrului vizual. (R. Arnheim)	<i>Explicații, discuții pe baza desenelor executate, materiale didactice imprimare, studiu de observație după model, obiect gips. Activitate studiu atelier</i>	1 ore
4. Compunerea unui ansamblu ținând cont de legile simetriei, ale contrastului valoric, ale echilibrului prin compensație.	<i>Explicații, discuții pe baza desenelor executate, studiu de observație după model, obiect gips.</i>	1 ore
5. Compunerea unui ansamblu ținând cont de legile simetriei, ale contrastului valoric, ale echilibrului prin	<i>Explicații, draperie, Activitate studiu atelier</i>	1 ore

compensație.		
6. Compunerea unui ansamblu ținând cont de legile simetriei, ale contrastului valoric, ale echilibrului prin compensație.	<i>Activitate studiu atelier</i>	1 ore
7. Compoziții după principiile formei: închisă/deschisă, adăuție/substracție, spațiu pozitiv/spațiu negativ, alternanța, repetiția și prograsia cantitativă.	<i>Activitate studiu atelier</i>	1 ore
8. Compoziții după principiile formei: închisă/deschisă, adăuție/substracție, spațiu pozitiv/spațiu negativ, alternanța, repetiția și prograsia cantitativă.	<i>Activitate studiu atelier</i>	1 ore
9. Compoziții după principiile formei: închisă/deschisă, adăuție/substracție, spațiu pozitiv/spațiu negativ, alternanța, repetiția și prograsia cantitativă.	<i>Activitate studiu atelier</i>	1 ore
9. Compoziții după principiile formei: închisă/deschisă, adăuție/substracție, spațiu pozitiv/spațiu negativ, alternanța, repetiția și prograsia cantitativă.	<i>Activitate studiu atelier</i>	1 ore
11. Studiu portret: variații compoziționale	<i>Dialog dirijat, Dezbateri, Activitate studiu atelier</i>	1 ore
12. Studiu portret: variații compoziționale	<i>Dialog dirijat, Dezbateri, Activitate studiu atelier</i>	1 ore
13. Studiu portret: variații compoziționale	<i>Activitate studiu atelier</i>	1 ore
14. Analiză. Concluzii.	<i>Dialog dirijat, Dezbateri</i>	1 ore
Bibliografie 1. AILINCĂI, Cornel, Gramatica formelor vizuale, Ed. Paralela 45, Pitești, 2000 2. ARNHEIM, Rudolf, Arta și percepția vizuală, Ed. Meridiane, București, 1979 3. ARNHEIM, Rudolf, Forța centrului vizual, Ed. Polirom, Iași, 2012 4. BOLDURA, O., Pictura murală din Nordul Moldovei, modificări estetice și restaurare, Ed. ACS, București, 2013 5. CONSTANTIN, P. Culoare, artă, ambient, Ed. Meridiane, 1977 6. DA VINCI, Leonardo, Tratat despre pictură, Ed. Meridiane, București, 1971 7. DIONISIE DIN FURNA, <i>Erminia Picturii Bizantine</i> , Ed. Sophia, București 2000. 8. DRĂGUȚ, V., Pictura murală din Transilvania, (sec. XIV-XV), București, 1970 9. GRABAR, A., La peintures byzantine, Geneva, 1953 10. HUYGHE, Rene, Puterea imahginii, Ed. Meridiane, București, 1971 11. KANDINSKI, Wassily, Spiritualul în artă, Ed. Meridiane, București, 1994 12. KORDIS G., <i>Ritmul în pictura bizantină</i> , Ed. Bizantină, București 2008. 13. METEȘ, Ș., <i>Zugravii bisericilor românești</i> , Ed. Sport-Turism, București, 1986 14. NICOLESCU, C., Moștenirea artei bizantine, Ed. Meridiane, București, 1971, 15. PORUMB, M., Pictura românească din Transilvania, vol. I (sec. XIV-XVII), Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1981 16. STĂNESCU, M., Meșteri, constructori, pietrari și zugravii din timpul lui Ștefan cel Mare, în SCIA,II, 1955, pp. 361-365 17. VINNER A.V., Materialele și tehnica picturii monumentale decorative, 1953		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și

din străinătate. Pentru o mai buna adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei au avut loc și se realizează în continuare întâlniri cu reprezentanți ai deținătorilor obiectivelor de patrimoniu din mediul eclezial și laic.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Participare activă	Examen	70%
9.5. Seminar	Verificare finală / Caiet de schițe	Corectură	30%
Standard minimum de performanță	Capacitatea de a distinge particularitățile unui volum dat spre studiu, punând în practică noțiunile teoretice și procedeele aplicate de observație și analiză cantitativă și calitativă a unui volum și executarea acestuia respectând etapele de execuție specifice domeniului desenului.		

Data Completării
30.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în
departament

01.10.2025

Semnătura **Directorului** **de**
Departament